

TĖVIŠKĖS ŽIBURIAI

THE LIGHTS OF HOMELAND

Nr. 19 (3542) 2018 SEPTEMBER – RUGSĖJO 25 • LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS – LITHUANIAN BI-WEEKLY • www.tevzib.com • Nr. kaina – \$2

Žinia Lietuvai

Atsitiktinai ar ne, bet rugsėjis tapo ypatingu mėnesiu Lietuvai, o ypač katalikų bendruomenei. Būtent rugsėjo mėnesį rudenėjančią Lietuvą aplankė net du popiežiai, tiesa, tarp jų apsilankymų tarpas – 25-eri metai. 1993 metų rugsėjo 4-8 d.d. pirmą kartą mūsų valstybės istorijoje apsilankė popiežius. Jonas Paulius II atvyko į neseniai atkurtą nepriklausomą Lietuvą, iš kurios tik prieš keletą dienų buvo pasitraukusi okupacinė sovietų armija. Tikriausiai, popiežiaus Jono Pauliaus II pareiškimas, kad jis čia atvažiuos tik tada, kai Lietuvoje nebus okupacinės kariuomenės, paspartino jų išvykimą. Bundančiai po 50 metų trukusio sovietinio valdymo slogučio Lietuvai, pradėjusiai žengti savarankiško gyvenimo ir nelengvų permainių keliu, buvo labai reikalingi popiežiaus Jono Pauliaus II malda ir žodžiai, padrąsinantys ir skatinantys atgauti pamintą orumą ir tikėjimą, pasitikėti Kūrėjo malone. Išsakęs savo ypatingą palankumą visiems Lietuvos žmonėms ir padėką Lietuvos katalikų Bažnyčiai už jos nuoseklią kovą už tikėjimo laisvę, Jonas Paulius II palaimino ir padrąsino Lietuvą naujam politikam ir dvasiniam atgimimui. Savo meilės ir rūpesčio kupiniais žodžiais jis kreipėsi į kiekvieną ir kartu į visus, ragindamas atrasti stiprybės ir atramos amžinojo gėrio šaltiniuose – tikėjime ir Marijos globoje. Jo žodžiai Lietuvos visuomenei, tuomet stovinčiai prie svarbių sprendimų slenksčio, buvo labai laiku ištarti, juos prisimename vėl ir vėl.

Antrojo svečio – popiežiaus Pranciškaus, kuris lankėsi Lietuvoje prieš keletą dienų, rugsėjo 22-23 d.d., apsilankymas ne mažiau svarbus Mišiose ir susitikimuose išsakyta žinia. Popiežius Pranciškus atvyko kitomis geopolitinėmis aplinkybėmis: Lietuva, jau tapusi Europos bendrijos lygiateise nare, savo ekonominiu augimu ir gerove vejasi kitas pasiturinčias valstybes. Tačiau čia vis labiau ryškėja turtinis atotrūkis tarp pasiturinčiųjų ir skurstančiųjų, visuomenėje dėl neatliktos liustracijos – apšvalymo, dar jaučiamos susipriešinimo nuotaikos. Naujųjų liberalų ardoma tradicinės visuomenės ir šeimos sankloda ir vertybių sistema kelia daug sumaišties. Popiežius Pranciškus, dažnai vykstantis į nedideles valstybes, kur gausu socialinių bėdų, neramumų, kur stinga jautrumo ir dėmesio visuomenės „pakraščiams“, dar kartą priminė socialinio teisingumo ir atjautos pareigą. Šventasis Tėvas kviečia, nežiūrint visos sudėtingos dabarties, liberaliųjų pakraipų ir mokymų, neprarasti dvasinio kelrodžio, sugrįžti prie amžinųjų krikščioniškųjų vertybių šaltinio ir ištakų. Tai ypač svarbu dabar, kai eizėja ribos tarp tikrųjų ir tikrosiomis vaizduojamų vertybių, stiprėja bandymai pakreipti žmogaus prigimtį ne pagal gamtos dėsnius, bet pagal šiuolaikinę viską leidžiančią moralę ir gyvenimo būdą. Popiežiaus Pranciškaus žinia, paskelbta kelionėje į Baltijos valstybes, skirta ne tik joms – kiekvienam tikinčiajam, kiekvienai šeimai ir bendruomenei: būkite jautrūs šalia esančiam žmogui ir aplinkai, visai kūrinijai; nesutikdami vienas su kitu – neieškokite teisiųjų ir kaltųjų, o siekite susitaikymo, dirbkite bendrajam gėriui.

SK

Popiežius Pranciškus, prieš vykdamas į kelionę, paskelbė sveikinimą trims Baltijos valstybėms

Popiežiaus sveikinimas Baltijos šalims

Brangūs bičiuliai, savo kelionės į Baltijos valstybes – Lietuvą, Latviją ir Estiją – išvakarėse, siunčiu nuoširdų sveikinimą jums visiems, kurie gyvenate tose šalyse. Nors atvykstu kaip Katalikų Bažnyčios ganytojas, norėčiau visus apkabinti ir su visais pasidalinti taikos, geros valios ir pasitikėjimo ateitimi žinia. Mano vizitas sutampa su jūsų Valstybių nepriklausomybės šimtmečiu ir, žinoma, juo bus pagerbti visi, kurių praeityje sudėtos aukos atnešė šių dienų laisves. Laisvė, kaip žinome, yra turtas, kurį reikia nuolat saugoti ir perduoti naujoms kartoms kaip brangų paveldą. Tamsos, smurto ir persekiojimų laikais laisvės liepsna negesta, bet įkvepia viltį sulaukti ateities, kurioje bus gerbiamas kiekvienam žmogui Dievo duotas

orumas ir visi jausimės pašaukti bendradarbiaudami kurti teisingą ir brolišką visuomenę. Šiandien labai reikia tokio solidaraus tarnavimo visų labui. Linkiu, kad mano vizitas padrąsintų visus tuos geros valios žmones, kurie iš praeities paveldėtų kilniausių dvasinių ir kultūrinių vertybių įkvėpti taikiai dirbaujami siekdami palengvinti vargstančiųjų brolių ir seserų kančią, ugdo visos visuomenės vienybę ir darną. Žinau, kad daugelis jūsų intensyviai dirba rengdami šį mano vizitą. Nuoširdžiai jiems dėkoju. Už jus visus meldžiuosi, siunčiu jums savo palaiminimą ir prašau – neužmirškite melstis už mane. Telaimina jus Dievas.

2018 rugsėjo 20 d.

Popiežius Pranciškus Vilniuje rugsėjo 22 d.: (iš k.) pasisveikinimas su kard. J.Bačkiu ir prezidentė D.Grybauskaite; Prezidentė įteikia popiežiui Lietuvos dovaną - Laisvės varpą; Popiežius Pranciškus susitikimuose su vilniečiais

ŠIAME NUMERYJE

- Popiežius Lietuvoje – 1, 2 psl.
- Baltiečių šventė Toronte – 3 psl.
  - “Aukso paukštė” muz.
- Dalios Viskontienės rankose – 4 psl.
- „Svarbiausia – įkvėpimas lankytojui“ – 4, 5 psl.
  - Mes dar čia – 6, 7 psl.
- Praha – Bohemijos deimantukas – 8, 9 psl.

Popiežius Pranciškus jau Lietuvoje

Vilniuje, Katedros aikštėje, popiežiaus laukė jaunimas

Popiežius susitikime su jaunu

Popiežiaus malda Aušros Vartų koplyčioje Šv. Tėvo palaiminimas sunkiam ligoniui

Kaune popiežių sutiko ir dalyvavo Mišiose Santakoje daugiau kaip 100,000 žmonių

Popiežiaus Pranciškaus sutikimo akimirkos Kaune

Popiežius pagerbia sovietų ir nacių režimų aukų atminimą Vilniuje

Popiežius Pranciškus Vilniuje buvusio geto vietoje prie paminklinio ženklų padeda gėles

Ntrs. iš Lietuvos spaudos

TĒVIŠKĒS ŽIBURIAI
THE LIGHTS OF HOMELAND

2185 Stavebank Rd., Mississauga, ON L5C 1T3 Canada
Tel. 905 275-4672 • FAX 905 275-4364
El.paštas: redakcija@tevzib.com • www.tevzib.com • Teviskas ziburiai
Leidėjas: Kanados lietuvių katalikų kultūros draugija "Žiburiai"

METINĖ PRENUMERATA:

REGULIARI – \$85 (paprastu paštu), \$135 (1 klasės paštu)
RĒMĒJO – \$105 (paprastu paštu), \$155 (1 klasės paštu)
Į UŽJŪRIUS – \$185 (oro paštu), \$105 (paprastu paštu, Kan. dol.)
JAV – \$105 reguliari, \$125 – rėmėjo, \$165 – 1 klasės paštu
JAV prenumeratoriai atsiskaito JAV doleriais.

Redaktorė – Sigina Katkauskaitė, redaktorės pad. – Rima Žemaitytė-De Iuliis, maketuotoja – Akvilė Minkevičienė, administratorius – Tomas Trussow. Tinklapių redaktorė – Andrea Benotaitė.
Rankraščiai taisomi redakcijos nuožiūra. Bendradarbių pasirašyti straipsniai nebūtinai reiškia redakcijos nuomonę. Už skelbimų turinį redakcija neatsako.

Printed in Canada. ISSN 0040-4063. Return undeliverable Canadian addresses to Circulation Dept. at mailing address above.

We thank the Lithuanian Canadian Foundation for funding the publication of parish news and the American Lithuanian Foundation for its support.
We acknowledge the financial support of the Government of Canada

Canada

Toronte, Nathan Phillips aikštėje, baltiečių Laisvės šventė

Baltiečių Laisvės šventė

Rugsėjo 23-iosios popietę Toronto savivaldybės Nathan Phillips aikštėje vėl suplevėsavo trijų Baltijos valstybių Estijos, Latvijos ir Lietuvos vėliavos, čia rinkosi savo tautiniais drabužiais pasipuošę latviai, estai. Trispalvės vėliavėlės žymėjo į šventę atėjusias lietuvių šeimas ar būrelius. Nuskambėjus Kanados, Estijos, Latvijos, Lietuvos himnams, su trijų valstybių nepriklausomybės atstatymo ar valstybės gimimo šimtmečiu visus pasveikino Andris Kesteris, Kanados Baltiečių federacijos ir Kanados latvių federacijos pirmininkas, primindamas, kad visų trijų bendruomenių žmonės praityje daug kartų rinkosi į šią aikštę kitais tikslais, siekdami atstatyti istorinį teisingumą. Apie solidarumą siekiant laisvės sau ir kitiems, kovojant už žmogaus teises kalbėjo Marcus Kolga, Estų centrinės tarybos vadovas, Joana Kuraitė, KLB atstovė, pranešinėjusi renginio programą, pristatė svečius. Minėjime dalyvavo ir kalbėjo Kanados federacinio ir Ontario provincijos parlamentų nariai P.Kent, J.Mckay, A.Virani ir R.Olifant, Estijos, Latvijos ir Lietuvos diplomatai. Federacinio parlamento atstovai perskaitė Kanados ministerio pirmininko J.Trudeau ir opozicijos vadovo, konservatorių partijos pirmininko Andrew Scheer sveikinimus, garbingos trijų Baltijos valstybių nepriklausomybės šimtmečio sukakties progą.

Šventėje dalyvavo ir lietuviai

A.Minkevičienės ntrs.

Spalvingą šventinę meninę programą parengė latvių ir estų bendruomenės. Keičiantis dirigentams, dainavo jungtinis estų choras, su senovinėmis darbo ir apeiginėmis dainomis supažindino estų moterų ansamblis. Latvijos šokėjai visus žavėjo žaismingais tautiniais ir vaidybiniais šokiais. Labai šiltai klausytojai sutiko pačius jauniausius šios programos atlikėjus - nuo vienerių ir daugiau metų amžiaus latvių dainininkus. Programoje dalyvavo ir keletą šokių šoko Toronto jaunimo tautinių šokių ansamblio "Gintaras" studentų grupė. **Inf.**

Lietuvos mokslininkui tarptautinė premija

Rugsėjo 4 d. Vilniaus universiteto profesoriui Virginijui Šikšniui ir dar šešioms pasaulio mokslininkams Osle, Norvegijoje, įteiktos labai vertinamos Kavli premijos, aukso medaliai ir pagerbimo raštai. \$1 mln. (JAV) vertės premijos paskirtos už išskirtinius pasiekimus nanomokslų, astrofizikos ir neuromokslų srityse.

Premiją nanomokslų srityje prof. V. Šikšnys dalinasi kartu su kitais dviem technologijų plėtojantisiais mokslininkais – Max Planck instituto (Vokietija) mokslininke Emmanuelle Charpentier ir Kalifornijos Berkeley universiteto (JAV) biochemike Jennifer Doudna. Genomo redagavimo tyrimai, kuriuose specializuojasi ir V. Šikšnys kartu su savo vadovaujama VU Gyvybės mokslų centro komanda – Giedriumi Gasiūnu ir Tautvydu Karveliu – pastaraisiais metais sudomino mokslo pasaulį. Dabar jau vieno iš žymiausių CRISPR-Cas9 sistemos tyrėjų pasaulyje – V. Šikšnio komandai supratęs, kaip veikia šis virusas, paaiškėjo, jog tai – visuotinis metodas, galintis veikti kaip DNR „žirkklės“, leidžiančios tiksliai „iškirpti“ norimą DNR molekulos dalį. Už šį atradimą prof. V. Šikšniui jau anksčiau įteikta reikšminga Harvard universiteto „Warren Alpert“ premija. Bene penktadalis šios premijos laureatų yra ir Nobelio premijos laureatai. Tikimasi, kad ateityje ši technologija leis išgydyti pačias sudėtingiausias ligas, tarp jų ir žmogaus imunodeficitu viruso (ŽIV) sukeltą AIDS, Dauno sindromą, paveldimas širdies ydas. Be to, technologija jau pradeda taikyti žemės ūkio srityje – planuojama kurti augalų veisles, kurios būtų atsparios sausras ar kitoms nepalankioms dirvos sąlygoms. Kavli premiją 2005 m. įsteigė Norvegijos

Vilniaus universiteto mokslininkui Kavli premiją įteikia Norvegijos karalius Harald V

tikslųjų ir humanitarinių mokslų akademija kartu su valstybės Švietimo ir mokslo ministerija bei Kavli fondu. Už išskirtinę mokslinę veiklą mokslininkai iš viso pasaulio apdovanojami trijose srityse: astrofizikos, nanomokslų bei neuromokslų. Pirmąkart apdovanojimas, kurį sudaro aukso medalis, pagerbimo raštas bei 1 mln. JAV dolerių, įteiktas 2008 m. Premiją globoja Norvegijos karališkoji šeima, kandidatams premijai gauti renka iškiliausius pasaulio akademikus. Iš viso lig šiol apdovanoti 47 mokslininkai iš 11 valstybių.

Inf.

Žinios iš Lietuvos

RUGSĖJO SUSITIKIMAI

Lietuvoje rugsėjo 14 d. lankėsi Vokietijos kanclerė Angela Merkel. Viešnia ir Lietuvos prezidentė susitikime aptarė tolesnes dvišalių Lietuvos ir Vokietijos ryšių stiprinimo galimybes bei svarbius ES darbotvarkės klausimus prieš neformalų Europos Vadovų tarybos susitikimą Zalcburge. Vokietijos vadovė ir Lietuvos prezidentė susitikime su Latvijos ir Estijos premjerais Mariu Kučinskiu ir Juriu Ratu aptarė dabartines ES politikos kryptis ir problemas. Vokietijos kanclerė Angela Merkel pažymėjo, kad Europos sąjunga tęs nuobaudas Rusijai, kol nebus pažangos, įgyvendinant Minsko susitarimą dėl paliaubų Rytų Ukrainoje. Pasak A.

Merkel, visada išliks tikslas atkurti taiką ir Ukrainos teritorinį vientisumą.

Rugsėjo 18 d. prezidentė D.Grybauskaitė dalyvavo neformalaus sambūrio Trijų jūrų – Adrijos, Juodosios ir Baltijos – 12 valstybių vadovų pasitarime Bukarešte. Pasitarime buvo aptartos šių valstybių galimybės kurti bendras šiuolaikines energetikos, susisiekimo ir skaitmeninių ryšių jungtis. Čia taip pat vyko verslo forumas, kuriame dalyvavo ir Lietuvos chemijos, tekstilės, medienos pramonės atstovai bei dar per 600 verslininkų iš kitų ES šalių, JAV, Balkanų regiono, Gruzijos, Moldovos, Ukrainos, Turkijos.

VOKIETIJOS ĮMONĖ LIETUVOJE

Kauno laisvojoje ekonominėje zonoje Vokietijos kanclerės Angelos Merkel apsilankymo išvakarėse atidaryta Vokietijos įmonės „Hella“ gamykla. Antrą šimtmetį skaičiuojančios automobilių dalių tiekėjos lietuviškame padalinyje per ateinančią dešimtmetį numatyta sukurti iki 2,000 darbo vietų. „Hella“ pasirinko Lietuvą dėl kvalifikuotų technikų ir inžinierių bei pastovumo, kurį suteikia narystė ES ir NATO, priklausymas euro zonai. Įmonė „Hella“ – ilgaamžiško šeimos verslo pavyzdys. Įsteigta Vokietijoje 1899 m., šiuo metu ji yra viena tarp keturių dešimčių pasaulyje pagrindinių automobilių dalių tiekėjų, turinti 40,000

darbuotojų 125 padaliniuose 35 valstybėse. Įmonė gamina automobilių žibintus ir kitas apšvietimo technologijas, kuria elektronikos patobulinimus automobiliams. Praėjusiais metais „Hella“ apyvarta siekė 7.1 bln. eurų. Į lietuvišką padalinį, kuris buvo pastatytas per dešimt mėnesių, įmonė investuos 30 mln. eurų. Čia įdiegtos moderniausios automatizuotos technologijos. Šiuo metu pirmajame gamyklos modulyje dirba 70 darbuotojų, ketinama pastatyti dar tris. Kauniečių gaminiai bus tiekiami „General Motors“, „Renault“, „BMW“, kitiems automobilių gamintojams. Iš viso Vokietija Lietuvoje yra investavusi 1.14 bln. eurų.

LENKIJOS APDOVANOJIMAS

S.SKVERNELIUI

Ministeris pirmininkas Saulius Skvernelis 27-ajame Krynico (Lenkija) ekonomikos forume Lenkijoje apdovanotas garbingu „Metų žmogaus“ apdovanojimu. „Metų žmogaus“ vardas S. Skverneliui suteiktas už politinių ir ekonominių Lie-

tuvos-Lenkijos santykių puoselėjimą, pastangas diegti bendras programas susisiekimo ir energetikos srityje. Apdovanojimą skiria Lenkijos trisdešimties politinio ir ekonominio gyvenimo atstovų komitetas.

ORO UOSTŲ PLĖTRA

Lietuvoje planuojama toliau stiprinti trijų tarptautinių oro uostų tinklą Vilniuje, Kaune ir Palangoje. Tam tikslui sudaryta apytikrė investicinė programa iki 2028 metų. Pagal ją oro uostų plėtros planai yra derinami ir su europinės geležinkelio linijos „Rail Baltica“ statyba. Vilniuje bus baigta keleivių išvykimo terminalo rekonstrukcija, o iki 2028 m. bus atnaujintas ir atvykimo terminalas. Kaune ketinama pastatyti naują keleivių terminalą, kuris bus sujungtas su „Rail

Baltica“ geležinkelio linija, įrengiant požeminę traukinio stotį. Kauno oro uoste taip pat planuojama plėsti lėktuvų remonto ir techninės priežiūros veiklas. Šiame mieste bus plečiamas ir krovinių pervežimo lėktuvais (Cargo) paslaugų skyrius. Palangoje numatoma išlaikyti ir atnaujinti esančius oro uosto pajėgumus, ypač lėktuvų kilimo ir tūpimo takus. Oro uostų plėtros programoje numatyta šioms darbams skirti apie 700 mln. eurų.

Pagal Lietuvos spaudą parengė Sigina Katkauskaitė

“Aukso paukštė” muz. Dalios Viskontienės rankose

1999 m. Lietuvos liaudies kultūros centras ir Pasaulio lietuvių dainų šventės fondas įsteigė metų apdovanojimą „Aukso paukštė“ geriausiems mėgėjų meno kolektyvams ir jų vadovams. Tai svarbiausias apdovanojimas meno mėgėjams Lietuvoje. „Aukso paukštės“ apdovanojimais siekiama atkreipti visuomenės dėmesį į mėgėjų meninę kūrybą, jos reikšmę krašto kultūrai, išryškinti ir viešai pristatyti bei pagerbti geriausius metų chorus, folkloro ir šokių ansamblius, teatrus, liaudiškos muzikos kapelas, liaudies muzikos ir pučiamųjų instrumentų orkestrus, jų vadovus, tautinei kultūrai nusipelnusias asmenybes.

Taip apibūdinama “Aukso paukštės” apdovanojimo paskirtis Lietuvių liaudies kultūros centro tinklalapyje. Jame surašyti visi vertinimo nuostatai, pagal kuriuos kiekvienais metais yra renkami patys geriausi šalies ir užsienio lietuvių mėgėjų kolektyvai ir jų vadovai. Šis apdovanojimas yra didžiausias įvertinimas ir pagerbimas žmonių, ypač vadovų, už jų daugiametę saviveiklinę veiklą ir jos rezultatus, o ir pavadinimas “Aukso paukštė” – ypatingas. Nutūps ta paukštė į vieno ar kito miesto ar miestelio choro ar šokių kolektyvo lizdą ar praskris tolyn, į kitą didmiestį ar net pasaulio kraštą, reikia pripažinti, galvoja ir savažoja kiekvienas rimtai dirbantis vadovas.

Toronto, o ir Kanados, meno žmonės seniai žinojo, kad mes turime tokį paukštį – mišrų lietuvių chorą “Volungė”, ir seniai žinojome, kad daugiau

kaip 40 metų “giedantis” choras yra tapęs auksiniu ir pagrindiniu atramos tašku, išlaikant ir toliau skatinant mūsų Kanados lietuvių chorinės muzikos tradicijas. Ir štai šiais metais, pačios garbingiausios šventės proga, Lietuvos Šimtmečio dainų šventės metu, ta aukso paukštė tūkstančių dainininkų akivaizdoje garbingiausiai ir seniai pelnytai “nutūpė” į „Volungės“ choro vadovės ir dirigentės, muz. Dalios Skrinskaitės-Viskontienės rankas. Tą akimirka mums visiems, šventėje dainavusiems ir ją stebėjusiems, akis tvindė džiaugsmo ašaros.

Menas, profesionalus ar mėgėjiškas, yra žmogaus dvasinės kultūros ir veiklos forma. Muzikė Dalia Skrinskaitė-Viskontienė – chorvedė, dirigentė, pedagogė, “Volungei” vadovaujanti nuo pat jos įsteigimo, savo gyvenime ieškojo

Toronto lietuvių mišraus „Volungės“ choro dainininkės su muz. Dalia Viskontiene (3 iš k.pirmoje eil.) Vilniuje, tik pasibaigus Dainų dienai „Vienybė težydi“

grožio, ieškojo tikrųjų mūsų tautos vertybių ir siekė jomis dalintis su bendraminčiais savo dainininkais ir klausytojais. Todėl per keletą dešimtmečių “Volungė”, išsivijęs jausmus Lietuvai – liūdesį, džiaugsmą ar grožį – perteikusi choriniu dainavimu ir giesme, Toronto lietuvių bendruomenėje tapo ir šiandien yra dvasinės kultūros ašis, priartinusi mums tautos tradicijas.

Skambant tūkstančių dainų šventės dalyvių plojimams, Dalia Viskontienė priėmė garbingą apdovanojimą. Dainos “Daina aš gyvenu” žodžiai priminė, kad daugiau kaip 50 metų “Į Lietuvą, į dvasinę tėvynę, daina lyg tiltu .....” vis grįžtame, kad tėvynės daina dar ilgai

skambėtų Kanados padangėje, o šis apdovanojimas – tai visų Kanadoje gyvenančių ir dainuojančių lietuvių darbo įvertinimas,” – džiaugsmu pasidalino chorvedė. Kartu su apdovanojimu buvo skirta ir piniginė premija, kurią Dalia nusprendė paskirti Vilniaus Jėzuitų gimnazijos chorui ir jo vadovui Leonidui Abariui.

Sveikiname Dalią Skrinskaitę-Viskontienę ir jos vadovaujamą chorą “Volungė” su svarbiausiu Lietuvoje “Aukso paukštės” apdovanojimu ir linkime dainų sparnais dar ilgai tęsti chorinio meno tradicijas išsivijoje.

Nijolė Benotienė

100 metų kun. Petriui Ažubaliui 90 metų nuo Šv. Jono Krikštytojo parapijos įsteigimo 40 metų Lietuvos kankinių parapijai

„Svarbiausia – įkvėpimas lankytojui“

Kanados lietuvių muziejaus-archyvo vadovė Danguolė Juozapavičiūtė

Daugybė sukakčių šiais metais Kanados lietuvių muziejaus-archyvo vadovei Danguolei Juozapavičiūtei ir jos talpinkams reiškė daugiau darbo, negu įprasta. Per metus paprastai jie suruošia 2 parodas, o šiais metais jos bus net septynios. Šie, Lietuvos Nepriklausomybės 100-ojo jubiliejaus, metai buvo labai ypatingi, nes pirmą kartą buvo proga nugabenti parodą į Lietuvą. Vasarą ten ir Lietuvos gyventojai, ir atvykę iš viso pasaulio lietuviai galėjo apžiūrėti parodą „Kanados lietuvių bendruomenės pasiekimai“, kuri Vilniuje buvo renginio „Tūkstantis Lietuvos veidų“ dalis. Dabar D. Juozapavičiūtė jau tariasi su Vilniaus M.Mažvydo biblioteka, kur kitą vasarą vyks paroda „Sharing our stories“ –

lietuvių, latvių, estų ir Lietuvos vokiečių pasakojimai apie Antrojo pasaulinio karo išgyvenimus. Ši paroda, kurios data dar nenustatyta, tuo pačiu laiku vyks Helsinkyje, Taline, Rygoje ir Vilniuje.

Dabar rengiama paroda vadinasi „Niekada nenuleisti sparnų“. Tai P. Vilučio knygoje *Kunigas Petras Ažubalis karo sukuriuose* įrašyti šio kunigo žodžiai.

Šios parodos atidarymas bus penktadienį, rugsėjo 28, 7.30 v.v. Ją aplankyti bus galima ir sekmadienį, rugsėjo 30, nuo 11.30 v.r iki 2.30 v.p.p. Paroda veiks ir vėliau. Visi lankytojai laukiami ir sekmadieniais, spalio 14 ir 21 dienomis, nuo 11.30 v.r iki 4 v.p.p. Šiokiadieniais, nuo antradienio iki ket-

virtadienio, 11 v.r. - 4 v.p.p., paroda veiks nuo spalio 2 d. iki 18 d.

Plačiau apie naujausią parodą kalbėjau su muziejaus-archyvo vadove Danguole Juozapavičiūte, kuri labai nuoširdžiai džiaugiasi kiekvienu gautu rodiniu, apgalvoja, kaip jį pateikti lankytojui, kad būtų pamatytas, tarsi prakalbėtų ir gal papasakotų istoriją, svarbią ir visai lietuvių bendruomenei, ir kiekvienam.

– Danguole, kodėl parodos pavadinimui pasirinkote būtent šiuos kun.P.Ažubalio žodžius?

– Tie žodžiai buvo kunigo Petro Ažubalio gyvenimo kelrodis. Pradėjome ieškoti informacijos apie šio kunigo gyvenimą, tyrinėti, ir tai tikrai matosi: jis vis atrasdavo būdą kaip nors prasimušti toliau, pasiekti, ir nesvarbu, kokios kliūtys pasitaikė. Jis turėjo labai daug užsispyrimo, vidinės jėgos. Mes būtent taip pavadinome parodą, nes norime priminti žmonėms tą labai svarbų gyvenimo kelrodį, kuris gali tikti ir visiems.

– Iš kur gavote roдиниų šiai parodai?

– Pirmiausia buvo peržiūrėta, ką turime muziejuje-archyve. Rasta daugybė dokumentų ir nuotraukų. Dalia Ažubalienė, susisiekusi su Biržų krašto muziejumi „Sėla“, gavo nemažai informacijos parodai. Ji taip pat užmezgė ryšį su Lietuvos valstybiniu istorijos, Lietuvos centriniu archyvais, Kauno kunigų seminarija. Naudosime ir Lietuvos kankinių parapijos archyvo medžiagą, kurios labai daug yra pa-

Monstrancija, naudota Šv. Jono Krikštytojo šventovėje, sukurta menininko Telesforo Valiaus

aukojęs prelatas Jonas Staškevičius. Mes kreipėmės į Ontario provincijos, Toronto arkivyskupijos archyvus, taip pat gavome įvairių roдиниų iš pačių Lietuvos kankinių parapijos parapijiečių. Parodai bus panaudota daug šaltinių. Ji apima daugiau negu vien kun. P. Ažubalio gyvenimą ir įnašą į parapiją ir lietuvių bendruomenę. Mes pristatome taip pat ir Šv. Jono Krikštytojo parapiją, kuri švenčia 90-metį ir kurioje dirbti klebonu kun. P.Ažubalis buvo paskirtas, kai atvyko į Kanadą iš Čekoslovakijos. Paroda taip pat bus skirta ir Lietuvos kankinių parapijos 40-mečiui.

– Koks rodinys – dokumentas, nuotrauka, daiktas – yra įdomiausia Jums?

– Man atrodo, kad svarbiausias dalykas parodoje yra įkvėpimas lankytojui: vienas žmogus, nenuleisdamas „sparnų“, gali atlikti daug, dirbdamas ir siekdamas svarbaus tikslo.

Nukelta į 5-ą psl.

Kanados lietuvių archyvo-muziejaus rengiamos parodos standai

Juodojo kaspino dienos minėjimas Kanados parlamente

Rugsėjo 5 d. Kanados parlamente buvo minima Juodojo kaspino – stalinizmo ir nacizmo aukų atminimo diena. Renginyje dalyvavo Albanijos, Gudijos, Čekijos, Estijos, Vengrijos, Latvijos, Lietuvos, Lenkijos, Slovakijos ir Ukrainos bendruomenių atstovai ir šių valstybių diplomatai.

Minėjime buvo prisimintas liūdnei pagarsėjęs 1939 metų Molotov-Ribbentrop paktas tarp Sovietų Sąjungos ir nacių Vokietijos, kuris atvėrė kelią Centrinės ir Rytų Europos, Baltijos valstybių okupacijai bei dešimčių milijonų žmonių žudynėms ir represijoms.

Kanados ministeris pirmininkas Justin Trudeau, primindamas apie tuos įvykius, paminėjo, kad „daugelis tų, kurie pabėgo nuo sovietų ir nacių režimo surado namus čia, Kanadoje, ir pradėjo gyvenimą iš naujo.“ Pasak ministerio pirmininko, „...Šie pabėgėliai ir jų palikuonys paliko neįtikėtiną indėlį mūsų šaliai, padėdami kurti kanadietišką tapatybę ir statyti stiprią, įvairiapusę, klestinčią Kanadą, kokią turime šiandien“. Juodojo kaspino diena valstybine diena Kanadoje paskelbta nuo 2009 metų lapkričio, Kanados parlamentui vieningai priėmus nutarimą. **URM inf. ir ntr.**

Kanados parlamento centriniuose rūmuose Juodojo kaspino dienos minėjimas. Kalba Kanados Baltiečių federacijos pirmininkas Andris Kesteris

„Svarbiausia – įkvėpimas lankytoji“

Atkelta iš 4-o psl.

Iš daugelio žmonių girdėjau, kad kun. P.Ažubalis buvo labai tolerantiškas, žmonės tai juto ir labai vertino, o tai irgi pavyzdys svarbios žmogaus ypatybės, kuri veda tikslo keliu. O kaip aš galėčiau tai įrodyti, ar galėčiau rasti įrodymą surinktoje medžiagoje? Ir, žinot, aš radau! Jisai parašė asmeninį laišką, kuriame ragina Kanados lietuvių bendruomenės veikėjus apimti, įtraukti į bendruomenės gyvenimą visus Toronte gyvenančius lietuvius. Rašydamas maždaug 1958-1959 metais, kun. P.Ažubalis labai aiškiai pasako, kad reikia priimti į bendruomenę ir tuos lietuvius, kurie čia atvyko prieš Antrąjį pasaulinį karą, nors jie gal ir kitaip galvojo. Reikia priimti ne tik katalikus, bet ir kitų tikėjimų lietuvius. Man buvo nuostabu tai rasti jo ranka rašytame laiške.

– **Kokio dydžio parodą planuojate?**

– Tiksliai negaliu pasakyti, kiek bus nuotraukų, dokumentų ir t.t., nes parodos rengimas dar nebaigtas, bet turime jų iš P.Ažubalio mokyklos laikų, jo šeimos ir kelionės į Kanadą per Čekoslovakiją; turime Šv. Jono Krikštytojo, Lietuvos kankinių statybos ir Anapilio sodybos nuotraukų bei dokumentų. Turime labai ypatingą monstraciją iš Šv. Jono Krikštytojo šventovės. Ji suprojektuota menininko Telesforo Valiaus. Lankytojai galės pamatyti kelis kun. P.Ažubalio asmeninius daiktus, Jono Govėdo, parapijos choro vadovo ir kompozitoriaus, choro apsiaustą. Turime Šv. Jono parapijiečių užrašytų atsiminimų ir apie parapiją, ir apie kun. P.Ažubalį. Paroda bus įvairiapusė ir užims visą muziejaus salę. Bus 9 stendai, į kuriuos vis tiek netelpa visos turimos nuotraukos ir dokumentai. Papildomai pristatysime rodimus, kabindami ant sienų ir skaidrių montaže.

– **Kiek laiko užtrunka suruošti tokią parodą ir kiek žmonių padeda ją rengiant?**

– Mažiausiai – du mėnesius. Stendus apipavidalina mūsų labai nuostabi menininkė, dizainerė Akvilė Minkevičienė. Tekstai bus surašyti lietuviškai ir angliškai. Redaguoti padėjo kun. Nerijus Šmerauskas, Gabija Petrauskienė, o patys vertimai yra Dariaus Ross. Labai daug dirbome su Dalia Ažubaliene, iš kurios ga-

vome nepaprastai gausios medžiagos apie kun. Ažubalį. Jos smalsaus tyrinėjimo dėka mūsų paroda praturtėjo seniai pamirštomis žiniomis. Muziejaus savanoris Aleksandras Valavičius ruošia skaidrių montažą, ir esam visad dėkingi Peg Perry, Danai Pranaitienei ir Nijolei Kliamaitienei už jų pagalbą.

– **Ir, žinoma, didžiausią darbą atlieka muziejaus-archyvo nenuilstanti vadovė ir organizatorė Danguolė Juozapavičiūtė... Vadinasi, paroda baigiasi spalio 18 d.?**

– Ne visai taip. Vėliau ši paroda bus truputį pakeista. Bus pridėtas skaidrių montažas apie Hamiltono Aušros Vartų lietuvių parapiją, nes ji švenčia 70-metį, ir Toronto Prisikėlimo parapiją, švenčiančią 65-metį. Ši paroda bus atidaryta kapinių lankymo dieną ir vyks visą lapkričio mėnesį.

– **Ar parodos, bent tos dalies apie kun. P.Ažubalį, Lietuva nepamatys?**

– Kadangi Lietuvos kankinių parapijos metinės šventės metu dalyvaus dvi muziejinių iš Biržų, kalbėsime su jomis. Neoficialiai esame susitarę, kad perduosime jiems informacijos ir gal parodos dalį.

– **Ačiū už pokalbį. Sėkmės ruošiant didelę, įdomią ir labai svarbią visai Kanados lietuvių bendruomenei parodą.**

Kalbėjosi Rima Žemaitytė-De Iuliis

Ruošiantis parodai, kuri skirta trims jubiliejams. Iš k.: Kanados lietuvių muziejaus-archyvo vadovė Danguolė Juozapavičiūtė, savanoriai Aleksandras Valavičius ir Peg Perry

Kanados įvykių apžvalga

MAŽIAU TARYBOS NARIŲ

Ontario teismas neleido provincijos premjerui Doug Ford sumažinti Toronto miesto tarybos narių skaičiaus. Teisėjas Edward Belobaba teigia, kad progresyviųjų konservatorių vyriausybė "aiškiai peržengė ribą", norėdama sumažinti tarybos narių skaičių nuo 47 iki

25 po spalio 22 d. rinkimų, ir pareiškė, kad tai prieštarauja Konstitucijai. D.Ford teigia, kad jis yra išrinktas, o teisėjas – paskirtas, ir planuoja panaikinti teisėjo sprendimą, nes provincijos premjeras gali tai padaryti.

KANADOS ŽMONIŲ PARTIJA

Rugsėjo 14 d. Kvebeko provincijos parlamento narys Maxime Bernier pranešė savo naujos partijos pavadinimą: Kanados žmonių partija, jo žodžiais, turinti jau \$140,000, iš kurių \$90,000 surinkusi, kai M.Bernier išėjo iš konservatorių partijos. Plan-

uojama surinkti \$2.4 mln., bet tai būtų tik aštuntadalį konservatorių partijos surinktų lėšų. Naujoji partija ruošiasi rinkimams ir tikisi juos laimėti. M.Bernier žada, kad jie nesisstengs tenkinti tik tam tikrų grupių poreikius.

PAPILDOMI MOKESČIAI

Kaip nurodo Kanados pasienio apsaugos agentūra, liepos ir rugpjūčio mėnesiais Kanadoje surinkta beveik \$300 mln. iš papildomų mokesčių už iš JAV įsivežamą plieną, aliuminį ir kitas prekes, įskaitant net nosinaites, kavą, cukraus pudrą ir saldintą arba gazuotą mineralinį vandenį. Finansų ministerio Bill Morneau atstovas spaudai sakė, kad pinigai bus pervesti į Kanados pramonės šakas, kurias

paveikė JAV įtvirtinti papildomi mokesčiai už kanadietiškas prekes, išgabenamas į JAV: kanadiečiai už plieną moka 25%, o už aliuminį 10% maito mokesčių. Prekybos advokatė Brenda Swick teigia, kad šie JAV pradėti mokesčiai sukels plačiausią tiekimo grandinių sutrikimą ir vartotojams sukurs papildomų išlaidų, o NAFTA yra labai geras žingsnis norint atsikratyti mokesčių, tačiau dėl to vis nepavyksta susitarti.

PRIMIRŠTAS SANDORIS

Kanados vyriausybė derasi dėl laisvosios prekybos su JAV ir Meksika, bet, specialistų nuomone, primiršo plataus masto prekybos sandorį (CETA) su Europos sąjunga, kuris buvo pasirašytas prieš metus. Palyginus 2017 m. spalio – 2018 m. liepos laikotarpį su ankstesniu, kai CETA sutartis dar nebuvo pasirašyta, Kanada po sutar-

ties į Europos sąjungą išveža produkcijos 1% mažiau, negu prieš jos pasirašymą, o iš Europos sąjungos prekių įsiveža 12% daugiau. Didžiausia Kanados prekybos rinka iš ES šalių yra D.Britanijoje ir Vokietijoje.

Palyginimui, į JAV iš Kanados išgabenama trys ketvirtadaliai visų išvežamų prekių.

SAUDO ARABIJAI – MAŽIAU KARO MAŠINŲ

Kanada perduos mažiau šarvuotų automobilių Saudo Arabijai, negu iš pradžių buvo planuota. Automobilių gamykla *General Dynamic Land Systems Canada*, esanti Londone, ON, praėjusių metų pavasarį buvo pagaminusi Saudo Arabijai 742 modernius "LAV-6", nors numatyta buvo 928. Gynybos analitikai

teigia, kad tai gali būti labiau susiję su dabartine Saudo Arabijos finansų būkle, negu dėl Kanados žmogaus teisių kritikos, dėl ko Ispanijos gynybos ministerija atšaukė Saudo Arabijai lazeriu valdomų bombų pardavimą, nes susirūpinusi, kad Saudo Arabija ginklus gali panaudoti Jemene.

NIKELIO KASYKLOSE – AUKSAS

Toronto kasybos verslovė "RNC Minerals" rado \$15 mln. vertės aukso Australijoje, Beta Hunt nikelio kasyklose, maždaug pusė kilometro po žeme. Rasti buvo ir net du didžiausi bet kada iškasti aukso grynuliai. Didžiausias yra 95 kilogramų, ir jame yra maždaug 2,440 uncijų aukso,

kurio vertė 4 mln. dolerių. Antrasis sveria 63 kg, ir jame yra apie 1,620 uncijų aukso – apie 2,6 mln. vertės. Verslovės prezidento Mark Selby žodžiais, grynuliai bus parduodami aukcione kolekcininkams, tačiau tikimasi, kad aukso bus rasta daugiau.

Parengė Rima Žemaitytė-De Iuliis

MONTREALIS, QC

Šv. Kazimiero parapijos choras 1923 m. (vad. kun.P.Vanagas, vargonininkas J.Aučius)

Mes dar čia /

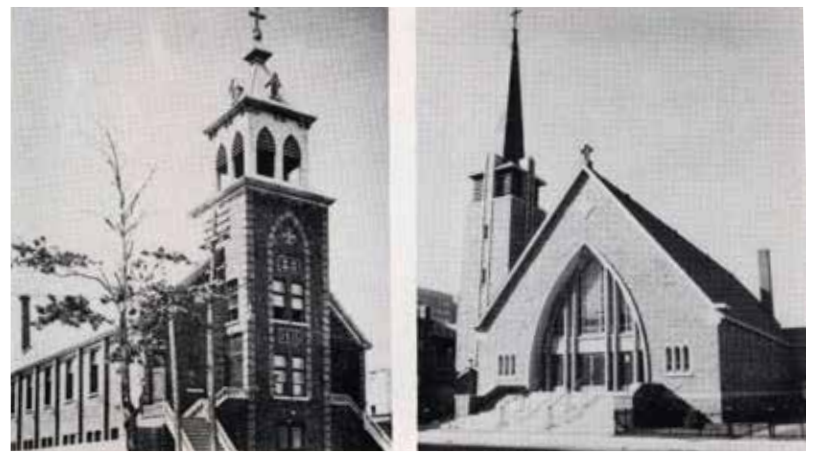
Celebrating Our Lithuanian Heritage!

Montrealio lietuvių šventėje „Mes dar čia /Celebrating Our Lithuanian Heritage!“ spalio 7, sekmadienį, Šv. Kazimiero parapijoje bus minimos kelios Montrealio lietuvių bendruomenei svarbios sukaktys. Šiemet sukanka 118 metų nuo pirmųjų lietuvių ateivių Montrealyje, 111 metų nuo Šv. Kazimiero misijos ir parapijos įsteigimo, 100 metų nuo Lietuvos nepriklausomybės atkūrimo ir 68-eri metai nuo Aušros Vartų misijos ir parapijos įsteigimo. Šiandien kviečiame susipažinti su Montrealio lietuvių bendruomenės istorija ir veikla prieš 100 metų ir šiandien.

Pirmieji lietuviai, ieškodami darbo ir geresnio pragyvenimo, pradėjo kurti ir savo bendruomenę. Jau 1906 m. Montrealyje įsteigta pirmoji lietuviška parapija iševijoje, pasivadavusi Lietuvos globėjo šv. Kazimiero vardu; 1916 m. pastatyta pirmoji lietuviška šventovė Kanadoje. Lig šiol veikia daugiau kaip prieš šimtmetį suburtos katalikiškos Šv. Onos (1911 m.) ir Šv. Elžbietos (1916 m.) draugijos. Lietuvių kultūros ir socialiniams poreikiams pasitarnavo įsteigtas lietuvių Vytauto Didžiojo klubas Montrealyje. Prieškario metais čia veikė lietuvių reguliarieji mokykla, vėliau įsteigta šeštadieninė ir aukštesnieji lituanistiniai kursai. Montrealyje buvo leidžiamas laikraštis *Nepriklausoma Lietuva* (1941-1990), pasižymėjęs nuosekliomis pastangomis siekti Lietuvos laisvės ir

nepriklausomybės atstatymo. Pasaulinės parodos metu (EXPO1967) čia gyvenantys lietuviai pasistengė, kad pasaulis išgirstų pavergtos Lietuvos balsus iš Montrealio. Senųjų emigrantų telkinius papildė po II Pasaulinio karo pasitraukę tautiečiai pagyvino kultūrinę veiklą. Montrealyje veikė profesionalus dramų teatras, čia gyveno ir dirbo rašytojai Henrikas Nagys, Birutė Pūkelevičiūtė ir daugelis kitų. Jonė Kvietytė ir Birutė Nagienė Kanados šiuolaikinio šokio istorijoje įrašytos kaip vienos iš šio judėjimo pradininkių Kanadoje. Ir Kanados, ir Lietuvos kultūros istorijoje lieka įrašyti dainininkų A.Keblio, E.Kardelienės, kultūros veikėjo V.Jonyno ir daugelio kitų vardai ir nuopelnai.

Nukelta į 7-ą psl.

Pirmasis Šv.Kazimiero šventovės pastatas (k.) ir dabartinis, statytas 1956-aisiais

Aušros Vartų šventovė - antrieji lietuvių maldos namai

Šv.Kazimiero parapijos pirmasis komitetas 1912 m.: (iš k.) J.Smilingas, V.Apanavičius, kun. J.Vyšniauskas, A.Jonikaitis, Kreivaitis, Plioplys, V.Kajeckas, J.Girdauskas

Montrealio lietuvių šeštadieninės mokyklos moksleiviai ir mokytojai

KREDITO KOOPERA TYVAS LTD

www.talka.ca

830 Main St. E, Hamilton, ON L8M 1L6
Tel. 905 544-7125 Fax 905 544-7126

SĄSKAITOS

Taupomoji sąskaita 0.25%
Čekių sąskaita iki 0.25%

INDĖLIAI

90 dienų indėliai 1.00%
180 dienų indėliai 1.00%
1 m. term. indėliai 2.25%
2 m. term. indėliai 2.40%
3 m. term. indėliai 2.65%
4 m. term. indėliai 2.80%
5 m. term. indėliai 2.90%

PASKOLOS

Asmeninės nuo 3.35%
Nekiln. turto 1 metų 3.25%
Nekiln. turto 5 metų 3.55%

TFSA, RRSP ir RRIF

Kintančios 0.75%
1 m. term. indėliai 2.25%
2 m. term. indėliai 2.40%
3 m. term. indėliai 2.65%
4 m. term. indėliai 2.80%
5 m. term. indėliai 2.90%2017 metais nariams
IŠMOKĖJOMEPapildomų
palūkanų
santaušoms

12%

Išskaitant

TFSA, RRSP ir RRIF

Nuolaidų
skolininkams

6%

- Nemokami čekių sąskaitų apmokėjimai
- Narių santaupos apdraustos DICO iki \$250,000.00 sumos draudimu

DARBO VALANDOS

Pirmadieniais, antradieniais,
ketvirtadieniais - 9 v.r. - 5 v.p.p.
Trečiadieniais - 9 v.r. - 1 v.p.p.,
Penktadieniais - 9 v.r. - 7 v.v.
Šeštadieniais - 9 v.r. - 12 v.p.p.

Pirmosios lietuvių parapijos iškyla 1914 metų birželio 5 d.

SUDBURY, ON

Rudeninis susitelkimas su Mišiomis Sudbury apylinkės lietuviams bus Kristaus Karaliaus šventovėje spalio 13, šeštadienį, 1 v.p.p. Susitelkimą praves prel. Jonas Staškevičius.

SAULT STE. MARIE, ON

Rudeninis susitelkimas su Mišiomis Sault Ste. Marie apylinkės lietuviams bus Šv. Jeronimo šventovėje spalio 14, sekmadienį, 2 v.p.p. Susitelkimą praves prel. Jonas Staškevičius.

Sekite kasdieninę informaciją apie nuosimčius TALKOJE

AKTYVAI VIRŠ 140 MILIJONŲ DOLERIŲ

Montrealio lietuvių choras „Balsas“ Vilniuje, Dainų šventės eitynėse

D.Juro ntr.

Mes dar čia

Atkelta iš 6-o psl.

Ir šiandieninė Montrealio lietuvių bendruomenės, parapijų veikla tokia pat įvairiapusiška ir gyvybinga. Į repeticijas ir šventes kviečia tautinių šokių ansamblis „Gintaras“, chorinio dainavimo tradicijas pratęsia neseniai susibūręs „Balso“ choras (vadovai Aleksandras Stankevičius, Kristina Kliorytė). Montrealiečiai kartu su Otavos lietuviams 2017 m. pasiryžo surengti Kanados 150-mečio proga Kanados lietuvių kultūros dienas. Jiems puikiai pavyko ši lietuviško paveldo šventė, po ilgos pertraukos sukvietsi tautiečius į vieną būrį Otavoje.

Labai kūrybingai dirba Montrealio lietuvių dailininkai, vadovaujami Lilės Gedvilos. Kartu su latviais ir estais subūrę baltiečių dailininkų sąjungą, jie labai aktyviai dalyvauja ir parodose Montrealyje, Lietuvoje, prieš pora metų buvo surengę savo kūrybos parodą Toronte, Kanados lietuvių muziejuje – archyve. Būsima paveldo šventė – puiki proga pasižiūrėti į praeitį, prisiminti savo bendruomenės istoriją ir paveldą ir svarbiausia – pakalbėti apie ateities darbus ir planus.

Visose bendruomenės šventėse dalyvauja tautinių šokių grupė „Gintaras“

Tekstas parengtas pagal *Lithuanians in Canada*. Arch. ntrs. iš ten pat, kitos iš TŽ archyvų

Montrealio kultūros puoselėtojai praeityje: (iš k.) poetas H. Nagys, dainininkai E. Kardelienė, A. Keblys, šokėja Jonė Kvietytė

... ir šiandien: (iš k.) muzikai Kristina Kliorytė ir Aleksandras Stankevičius, dailininkės Lilė Gedvila, Rasa Pavilaniene

Prisikėlimo
Kredito Kooperatyvas

*Mūsų tikslas ne pelnas,
bet sąžiningas patarnavimas*

Tel. 416-532-3400
www.rpcul.com

GIC INDĖLIAI (Pelno padalinimas netaikomas)		SĄSKAITOS	
1 metų "cashable"	1.70%	Taupomoji sąskaita	0.60%
1 metų	2.00%	Čekių sąskaita - iki	0.25%
2 metų	2.15%	Amerikos dol. sąsk.	0.30%
3 metų	2.30%	Amerikos dol. GIC	0.70%
4 metų	2.40%	1 metų term. ind.	0.70%
5 metų	2.75%		
RRSP, RRIF pensijų fondai TFSA neapmokestinama taupomoji sąskaita		SUTEIKIAME	
TFSA atviras, kintantis	1.20%	Studentų paskolas nuo	4.85%
RRSP ir RRIF atviras, kintantis	1.20%	Asmenines paskolas nuo	6.35%
1 metų	2.00%	Sutarties paskolas nuo	7.85%
2 metų	2.15%		
3 metų	2.30%	NEKILNOJAMO TURTO PASKOLAS	
4 metų	2.40%	Su nekintančiu nuošimčiu	
5 metų	2.75%	1 metų	3.60%
		2 metų	3.75%
		3 metų	3.75%
		4 metų	3.90%
		5 metų	4.10%
		Uždaras su kintančiu nuošimčiu	3.75%
		Atviras su kintančiu nuošimčiu 1, 2, 3 metų	4.50%
		Ribotą kreditą su nekilnojamo turto užstatu	4.35%
MŪSŲ ADRESAS	Darbo laikas:	Pirm., antr., treč.	9:30 - 4:00
3 Resurrection Road		Ketvirtadieniai	9:30 - 8:00
Toronto, ON M9A 5G1		Penktadieniai	9:30 - 7:00
Nemok. tel. 1-877-525-RCUL (7285)		Šeštadieniai	9:00 - 1:00
Tel. 416-532-3400, fax 416-532-4816		Sekmadieniai	8:30 - 12:30
ANAPILYJE	Darbo laikas:	Ketvirtadieniai	12:00 - 7:00
2185 Stavebank Rd.		Sekmadieniai	9:30 - 12:30
Mississauga, ON L5C 1T3			
Tel. 905-566-0006			

PRISTATOME
DU NAUJUS
GIC
PASIŪLYMUS

*Pasiūlymas
galioja ir
TFSA, RRSP
ir RRIF
investicijoms

13 mėn.
2.85%
tik naujiems įnašams

21 mėn.
3.00%
tik naujiems įnašams

*Normos gali būti keičiamos be įspėjimo, bet kuriuo metu

Waterside 9th Line DENTAL

Dr. Gintarė Sungailienė

(905) 271 7171 (905) 785 3900

1252 Hurontario St. 3945 Doug Leavens Blvd.
Mississauga, L5G 3H3 Mississauga, L5N 0A5
www.watersidedental.ca www.9thlinedental.ca

**Neužmirškime
lietuviškos spaudos**

Rašant testamentus, kviečiame prisiminti ir vienintelį Kanadoje lietuvišką laikraštį *Tėviškės žiburius*.

Adresas: *Tėviškės žiburiai*,
2185 Stavebank Rd., Mississauga ON, L5C 1T3, Canada
El.paštas. redakcija@tevzib.com, tel. 905-275-4672

Ant Karolio tilto

Šiomet čekai ir slovakai mini 50 metų sukaktį nuo septynetą su puse mėnesio trukusio „Prahos pavasario“ (1968 sausio 5 – rugpjūčio 21 dienomis), kurį užgniaužė sovietų tankai ir kariuomenė. Tačiau šiandieninis straipsnis ne apie politiką, bet apie kultūrinį - istorinį Čekijos paveldą.

Praha - Bohemijos deimančiukas

Gediminas KURPIS

Truputis miesto istorijos

Vienos grupinės kelionės, romantiškai pavadintos „Bohemian Rhapsody“, metu teko tris dienas pagyventi Prahėje. Tai senas, įdomus ir žavus miestas, dabartinė Čekijos sostinė, įsikūręs abiejose Vltavos (vokiečiai ją vadina Moldau) upės pusėse ant pagrindinių Europos prekybos arterijų. Jau VI š. pr.Kr. čia gyveno keltai, jiems ant kulnų lipo įvairios vokiškos gentys, o dabartiniai gyventojai, vakarų slavai – čekai, atkeliavo tik VI š. po Kr. ir čia jau rado Bohemijos kunigaikštystę. IX š. slavų Pršemislų dinastija perėmė valdžią, o 935 m. Praha jau turėjo savo šventąjį globėją Šv. Valtroją, kurį anglakalbiai vadina St. Venceslas.

Šį jauną pamaldų valdovą, Bohemijos kunigaikštį Valtroją, 935 m. nužudė jo brolis Boleslovas einantį į šventovę melstis. Valtrovas buvo tuoju paskelbtas šventuoju, o vėliau Šv. Romos imperatorius Otto I (962-973) jam suteikė (pomirtinį) karaliaus titulą. Kiek vėliau Prahos vyskupas Adalbertas, tapęs misionieriumi, iškeliavo krikštyti prūsų. Nepasisekė, nes 997 m. jis ir jo palydovai buvo nužudyti. Jų palaikus išpirko Lenkijos karalius Boleslovas Narsusis ir juos palaidojo Gniezno katedroje. Šv. Adalbertas tapo Lenkijos globėju. Tokio paties likimo sulaukė ir kitas vyskupas (paskirtas arkivyskupu dar nepakrikštytomis sritims) misionierius šv. Brunonas, 1009 m. išvykęs krikštyti lietuvių, ir tas įvykis yra labai gerai žinomas visoje Lietuvoje.

Tiltai tiltai...

Prahos miestas yra išsidėstęs penkiomis skirtingos paskirties ir skirtingo tipo dalimis abiejose upės pusėse. Kairėje pusėje, einant iš šiaurės į pietus, yra Hradčanai ir pilies rajonas bei Mažasis miestas; dešinėje pusėje yra Josefov, arba žydų, rajonas, Senamiestis ir Naujamiestis. Visose miesto dalyse yra daug istorinių pastatų ir daug įdomių istorijų. Per upę žemėlapyje suskaičiau devynis tiltus miesto ribose, bet eiti teko tik vienu – ypatingu, išpūdingu, seniausiu Europoje – Karolio tiltu, kurį pirmiausia ir aprašysiu.

Tiltą statydinti pradėjo Bohemijos karalius, tapęs Šv. Romos imperatoriumi, Karolis IV 1357 m. Tiltas ilgas (virš pusės kilometro), platus (trys kariatės šalia viena kitos pravažiuotų), ant jo pastatyta 30 statulų, pavienių ar grupuočių. Abu tilto galus puošia šaunūs įvažiavimo vartai su apžvalgos bokštais (į juos leidžiama įlipti turistams). Statulose yra įamžinta daug šventųjų, tarp jų šv. Adalbertas, šv. Valtrovas, šv. Kristoforas, šv. Kirilas ir Metodijus. Dabar tiltas yra skirtas pėstiesiems ir suvenyrų pirkliams. Na, o Senamiestio pusėje vartų papėdėje yra ir (nešvento) Karolio IV statula.

Astronominis laikrodis

Auksinėje Prahos gatvėje

Pilies rajonas yra apjuostas pastatais, mūrine siena ar bokštais. Jame trys kiemai. Pirmasis kiemas – papuoštas įėjimas su garbės sargyba. Antrajame kieme paveikslų galerija, šv. Kryžiaus šventovė ir (nuo 1918 m.) prezidentūra. Trečiajame kieme – karališkieji rūmai, vienuolynas, pora šventovių, muziejų, šv. Vito katedra ir, lyg koks apendicitas, maža, bet įdomi, vaizdinga Auksinė gatvelė (statyta sargybiniams gyventi, bet vėliau perimta auksakalių, o galiausiai čia įsikraustė Prahos „bohema“) su ryškiai dažytais

nameliais. Čia vienu metu gyveno ir žydų kilmės vokiškai rašęs čekų rašytojas Franz Kafka (1883-1924). Mes aplankėme tik Auksinę gatvelę ir katedrą.

Katedra buvo pradėta statyti 1344 m. gotišku stiliumi su dviem smailiais bokštais ir rožės vitražu tarp jų, gotiškais skliautais, bet vėliau jos šone buvo prikljuota renesanso stiliaus varpinė su aukso portalu. Įdomus vienas vitražas, kurį sukūrė čekų „art nouveau“ dailininkas Alfons Mucha (1860-1939). Katedros kriptoje palaidotas šv. Valtrovas (su daug sidabro ant jo kapo), daug karalių kapų, bet man įsiminė ten palaidota „Anna Jagiello“. Grįžęs namo ilgai visur ieškojau, kas jinai tokia. Ir pagaliau suradau. Ona Jogailaitė (1503 -1547) buvo Lenkijos karaliaus ir DLK Kazimiero IV vaikaitė, Bohemijos karaliaus Vladislavo II dukra, Šv. Romos imperatoriaus Ferdinando I žmona. Ji turėjo 11 dukrų ir 4 sūnus, kurių vienas tapo Šv. Romos imperatoriumi. Šv. Kazimieras buvo jos dėdė.

Kairėje Vltavos pusėje, be pilies rajono, yra puikių parkų, daug įvairių didikų rūmų, su turtingais istorinių ir meno kūrinių rinkiniais, bet juos apžiūrėti reikėtų žymiai ilgesnio laiko. Trumpai paminėsiu vieną įdomų pastatą, vadinamą Loreta: buvo tikima, kad namelį (santa casa), kuriame angelas Gabrielius pranešė Marijai apie Jėzaus gimimą, angelai 1278 m. pernešė iš Nazareto į Loreta (Italijoje). Netrukus ši legenda pasklido po katalikų pasaulį, ir to namelio kopijos atsirado daugelyje vietų. Viena iš jų atsidūrė Prahėje, netrukus buvo papuošta barokiniu fasadu ir ilgainiui tapo maldininkų lankoma vieta su stebuklų istorijomis. Yra ir muziejėlis su keletu įdomių brangių rodimų.

Žydų miestas mieste

Perėjus į kitą Vltavos pusę, atsidurtume žydų rajone. Tai ne nuskuręs „stetl“, bet miesto dalis su gražiais mūriniais pastatais, atskira žydų rotušė; šešios sinagogos, senos žydų kapinės su gražiai išsilaikiusiais įrašais akmenyse, koncertų salė, dailės muziejus. Stebėjau, kad ten yra ir kelios krikščionių šventovės, vienuolynas. Ten girdėjau ir seną legendą, kaip XVI š. rabinas Loew iš molio nulipdė ir įkvėpė gyvastį įdomiai būtybei, vadinamai „Golem“, kuri gintų žydus nuo persekiotojų ir pogromų rengėjų.

Prahos žydų bendruomenėje buvo ir sefardai (Ispanijos žydai) ir aškenaziai (žydai iš vokiškų žemių, kurie kalba „jidiš“), todėl jie turėjo ir savo atskiras sinagogas. Ispaniškoji yra labai graži, mūrinio stiliaus, panaši į Alhambros rūmus Granadoje.

Rajono pakraštyje prie upės mums parodė ir pastatą, kuriame buvo nacių laikais įsikūrusi gestapo įstaiga (dabar atiduota universitetui). Pasakojama, kad Hitleris planavęs Prahos žydų rajoną palikti, kaip Europos žydų muziejų, todėl nieko ten negriovė.

Nukelta į 9-ą psl.

(K.) Paminklas Jan Hus; (d.) Tyno šventovė

Praha - Bohemijos deimančiukas

Atkelta iš 8-o psl.

Senamiesčio įdomybės

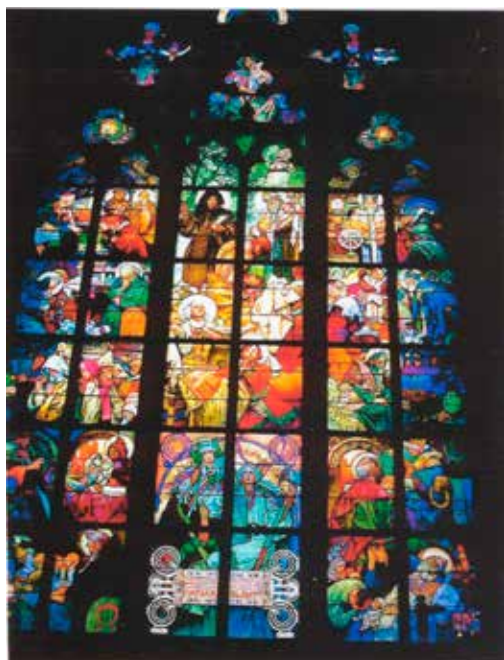
Paėjus toliau į pietų pusę yra Senamiestis. Senamiesčio aikštėje XIV š. rotušė su aukštu bokštu, kurio viršuje apžvalgos balkonėlis (į jį galima patekti laiptais ar keltuvu), o pietinėje rotušės pusėje gotikinės bronzinės durys (gal truputį mažesnės už Vilniaus universiteto bibliotekos duris) ir didžiulis astronominis laikrodis (iš 1490 m., patobulintas 1572 m.). Laikrodžio viršuje apaštalai, šonuose turko, mirties, tuštybės ir godumo figūros, kurios visos, atėjus laikui mušti valandą, ką nors daro. Laikrodis rodo ne tik laiką, bet ir dangaus kūnų judėjimą per 12 Zodiako ženklų, kas anuomet buvo visiems labai svarbu. Nei valdovai, nei karvedžiai, nei menkesni žmogeliai nė piršto nepajudindavo, nepasitikrinę savo horoskopinių pranašysčių. Turtieji turėdavo savo astrologus, vargšesni galėdavo bent pažiūrėti į tą laikrodį.

Užsikėlus į rotušės bokštą, galima pamatyti didelę dalį miesto, bet taip pat žemiau aikštėje matosi didžiulis Jan Hus paminklas, o už jo grakšti su „bokšteliuotais“ bokštais Tyno Mergelės Marijos šventovė, viena iš pagrindinių husitų šventovių. Jos kriptoje palaidotas danų astronomas ir astrologas Tycho Brahe, tarnavęs Bohemijos karaliui ir Romos imperatoriui Rudolfui II. Tarp kitko, Bohemija visada buvo Šv. Romos imperijos teritorijoje, bet Bohemijos karalius Romos imperatoriais išrinkdavo retai. Karolis IV ir Rudolfas II buvo įžymiausi iš jų ir daugiausiai nusipelnę Prahos gražinimui.

Jan Hus yra labai svarbi asmenybė Bohemijos istorijoje, todėl apie jį truputį papasakosiu. Kilęs iš neturtingos šeimos, bet gabus jaunuolis tapo katalikų kunigu. Pagarsėjo savo puikiais pamokslais, kuriuos jis sakydavo liaudiška čekų kalba, tapo populiarus ir tarp turtuolių. Pakviestas Prahos universiteto profesoriumi, vėliau ir rektoriumi, tapo Bohemijos karalienės nuodėmklausiu. Buvo žinomas ir gerbiamas net už Bohemijos ribų. Skaičiau, kad karalius Jogaila per specialų pasiuntinį pranešė jam apie Žalgirio mūšio laimėjimą.

Tuo metu buvo netvarka katalikų Bažnyčioje, atsirado net trys popiežiai su savo kardinolų kolegijomis; bažnytinių tarnybų ir visokių atlaidų pardavinėjimai pykino tikinčiuosius. Jan Hus dėl to kritikavo Bažnyčią, bet buvo apkaltintas herezijų skelbimu ir 1415 m. nuteistas sudeginti. Po jo mirties religiniai debatai virto kariniu konfliktu, nes Jan Hus turėjo labai daug pasekėjų Bohemijoje. Husitus vedė vienaakis karvedys Jan Žižka (jis dalyvavo ir Žalgirio mūšyje, o Jan Matejko mūšio paveiksle jį nupiešė truputį į dešinę nuo DLK Vytauto, užsimojusį sunkiuoju dvirankiu kardu smogti kryžiuočiu). Ilgalaikių kovų metu husitai net keturis kartus nugalėjo imperatoriaus kariauną, kol pagaliau buvo pasiekta taika ir Bohemijos karaliumi tapo Jogailos brolio Kaributo sūnus Žygimantas.

Senamiestyje 1348 m. imperatorius Karolis IV įsteigė universitetą - 23-čią Europoje, bet pirmąjį Rytų Europoje. Radau žinių, kad 1397 m. karalienė Jadvyga (Jogailienė) rūpinosi

A. Mucha vitražas šv. Vito katedroje

lietuvių kolegijos steigimu tame universitete. Išsirūpino leidimus, parinko personalą ir paskyrė pinigų, kad tik ką pakrikštyta LDK turėtų daugiau kunigų ir šviesuomenės, bet kaip tai pavyko, nesužinojau.

Dar lietuviškų sąsajų su Praha

Turiu ir daugiau lietuviškų žinių iš Prahos. Trečiasis DLK Kęstučio sūnus Butautas, mėginęs nesėkmingai paveržti valdžią iš kunigaikščių Kęstučio ir Algirdo, kurie su savo kariauna buvo išjoję į Lucką padėti savo broliui Liubartui tvarkytis Voluinėje, pabėgo pas kryžiuočius, buvo pakrikštytas Henriku ir ilgainiui atsirado Prahose imperatoriaus Karolio IV dvare, kur ir mirė 1380 m. Palaidotas Prahos Šv. Tomo šventovėje. 1413 m. DLK Vytautas užpirko Mišias už savo brolio Butauto sielą. Butauto sūnus Vaidutis 1381-1387 m. studijavo Prahos universitete, o 1401 m. tapo antruoju Krokuvos akademijos rektoriumi.

Naujamiestyje, be daugelio šventovių, muziejų (dailininko A. Muchos, kompozitoriaus A. Dvoržak), Valstybinio teatro (su brangia auksine/raudona scenos uždanga), operos teatro, Fausto namo (alchemikų buveinė, apipinta įvairiomis legendomis), turistus domina Vaclovo aikštė. Iš tikrųjų, ne aikštė, bet plati gatvė (750 m ilgio ir 60 m pločio), buvęs kadaise arklių turgus. Dabar joje masiniais susirinkimais minimi visi svarbesni Čekijos istoriniai momentai: A. Dubčeko Aksominės revoliucijos pradžia 1968 m., sovietų invazija, komunizmo pabaigtuvės. Čia, prie didingos bronzinės šv. Vaclovo ant dailaus žirgo statulos, 1969 m. susidegino Prahos studentas Jan Palach už tą pačią laisvės troškimo idėją, kaip ir Romas Kalanta Kaune.

Mūsų kelionė trečios dienos vakarą baigėsi Prahos priemiestyje, Vila Bertramka sodyboje įsikūrusiame Mozart muziejuje. Apžiūrėję muziejaus rodinius ir atsigaivinę taure šampano, išklausėme Mozart operų ištraukų koncerto, kurį atliko visai neblogais balsais mėgėjai. Šioje viloje viešėdamas Mozart parašė operą „Don Giovanni“. Sakoma, kad vos kelioms valandoms likus iki premjeros pradžios Mozart sodo paviljone užbaigė operos uvertiūrą ir, susirinkęs gaidų lakštus, išskubėjo į teatrą. Pasidžiaugę koncertu, mes kitą rytą išskubėjome į Budapeštą, bet tai jau kita istorija.

1.50%

Kasdieninių palūkanų taupomoji sąskaita

TAUPOMOJI SĄSKAITA

RRSP ir RRIF
PENSIJŲ FONDAI
RESP (Mokslų taupomoji sąskaita)
TFSA (Neapmokestinama taupomoji sąskaita)

Kasdieninių kintamųjų palūkanų	1.50%
1 metų	2.00%
2 metų	2.15%
3 metų	2.30%
4 metų	2.50%
5 metų	2.75%

PASKOLŲ NUOŠIMČIAI

NEKILNOJAMO TURTO PASKOLOS

Atviras, kintamųjų palūkanų	3.90%
5 metų uždarytas, kintamųjų palūkanų	3.40%
1 metų pastovių palūkanų, atviras	3.59%
1 metų	3.39%
2 metų	3.49%
3 metų	3.59%
4 metų	3.79%
5 metų	3.89%

Komercinės kredito paskolos suteikiamos pagal pareikalavimą

INVESTICINĖ SĄSKAITA

GIC
INDĖLIAI
(Pelno padalinimas netaikomas)

1 metų	2.00%
2 metų	2.15%
3 metų	2.30%
4 metų	2.50%
5 metų	2.75%
1 metų iškeičiamas	1.50%
1 metų JAV dolerių	0.75%

RIBOTAS KREDITAS SU NEKILNOJAMO TURTO UŽSTATU **4.10%** ir aukščiau

PARAMA

www.parama.ca

Visi pateikti nuošimčiai gali būti keičiami be įspėjimo

LIETUVIŲ KREDITO KOOPERATYVAS PARAMA

Palankūs nuošimčiai. Malonus ir sąžiningas asmeninis patarnavimas.
2975 Bloor W | 416-207-9239 | Pirm-treč 9-3.30 | Ketv-penk 9-8 | Šešt 9-1
1573 Bloor W | 416-532-1149 | Pirm-treč 9-3.30 | Ketv 9-6 | Penk 9-3.30 | Šešt uždaryta

PACE LAW FIRM
THE LEGAL EXPERTS

ADVOKATAS

Algis S. PACEVIČIUS PACE, B.Sc., LL.B.

- Ieškinių dėl žalos, atsirandančios ryšium su kūno sužalojimu
- Imigracija į Kanadą
- Testamentai ir įgaliojimai
- Palikimų administravimas
- Nekilnojamo turto sandoriai
- Konsultacijos Lietuvos respublikos įstatymų klausimais

NAUJAS 300 The East Mall, 5th Floor, Toronto, ON M9B 6B7
ADRESAS Tel. 416 236-3060 • Fax 416 236-1809

Tinklapis www.pacelawfirm.com El. paštas alpace@pacelawfirm.com

affiliated

TEIRAUKITĖS PAS MUS!

RIČARDAS ir RIMA DREŠERIAI
Affiliated Insurance Management Inc.

- visos draudimo paslaugos – namų, automobilio, komercinės, gyvybės
- konkurencinės kainos – pritaikysime planą Jūsų reikmėms
- dėmesingas patarnavimas, lietuviškai arba angliškai

905-845-4201 • 1-888-384-4444

www.affiliatedinsurance.ca • rickd@affiliatedinsurance.ca
344 Lakeshore Road E., Suite A, Oakville, ON L6J 1J6

Naujienos apie Lietuvą ir lietuvių, lietuviškų organizacijų skelbimai mūsų tinklalapyje
www.tevzib.com

MIRTIES PRANEŠIMAS

A†A
Jonas STATKEVIČIUS

iš Rodney mirė rugsėjo 9 d. Newbury, Four Counties ligoninėje. Paliko žmoną Olgą Ireną, sūnėną Algį ir vaikaičius Dainių Jurą, Laimą Juras-Doel ir Audrą Juras. A.a. J.Statkevičius palaidotas Mississaugoje, Šv. Jono lietuvių kapinėse.

Turner & Porter

L Aidotuvų Namai

TORONTE, ETOBICOKE
ir MISSISSAUGOJE

SMITH MONUMENT CO. LTD

(nuo 1919 metų)

- ▲ Gaminame paminklus, bronzines plokštes, atminimo lenteles.
- ▲ Puošiamo lietuviškais ornamentais pagal klientų pageidavimus.
- ▲ Patarnaujame lietuviams daugiau kaip 20 metų.
- ▲ Garantuojame aukščiausios kokybės darbą.

Skambinti tel. (416) 769-0674

Adresas: 349 Weston Road
(tarp Eglinton ir St. Clair)
Toronto, Ontario M6N 3P7

Lietuvių kalbos kursai laukia jūsų

Dėmesio! Kviečiame lietuvišką jaunimą ateiti į Toronto aukštesniųjų lituanistinių kursų užsiėmimus Maironio mokykloje.

Kiekviena kelionė į kitą šalį yra ne tik tų šalių, bet ir savęs pažinimas. Daugelis iš mūsų šią vasarą aplankė ne vieną šalį ir parsivežė daug naujų įspūdžių apie tos šalies žmones, jų papročius, įdomią virtuvę. Keliaudamas supranti, kad labai svarbu yra mokėti kalbą tos šalies, į kurią ruošiesi važiuoti. Tada keliavimas pasidaro daug paprastesnis, ekonomiškėnis ir įdomesnis.

Tikiuosi, kad šią vasarą daugelis mūsų Kanados jaunimo lankėsi Pasaulio lietuvių dienoje, jubiliejinėje dainų ir šokių šventėje Lietuvoje, suprato, kaip svarbu gerai mokėti lietuvių šnekamąją kalbą, kad galėtum laisvai jaustis savo tėvų žemėje ir kuo daugiau, be niekieno pagalbos,

sužinoti rūpimus dalykus, neapsunkindamas kitų.

Jauniems žmonėms iš Kanados geras lietuvių kalbos mokėjimas taip pat atveria kitą labai svarbią galimybę – dalyvauti Lietuvoje Švietimo ministerijos organizuojamuose projektuose, stovyklose, stažuotėse.

Maloniai kviečiame visus, neabejingus lietuvių kalbai, šiais metais ir vėl prisijungti prie Toronto Aukštesniųjų lituanistinių kursų. Šiais mokslo metais skaitysime tris naujas lietuviškas knygas:

Ilonos Ežerintės knygą *Verksnių klubas*, Dainos Opolskaitės knygą *Ir vienąkart, Riči* ir Gendručio Morkūno knygą *Grįžimo istorija*.

Brigita Ručinskienė,
Toronto aukštesniųjų
lituanistinių kursų vadovė

(informacija pasiteiravimui:
rucinskiene@yahoo.ca)

Paslėpta "Mūzų šventė"

Lietuvos valstybinis dramos teatras pradeda ruošti pastato atnaujinimui. Dėl to šį sezoną LNDT Didžiosios salės spektakliai bus rodomi kitose erdvėse Vilniuje ir kituose miestuose, o Mažoji salė veiks iki metų pabaigos. Virš pagrindinio įėjimo esanti Stanislovo Kuzmos skulptūra „Mūzų šventė“ uždengta, siekiant apsaugoti ją

rekonstrukcijos metu. Rugsėjo 13 d. buvo leista norintiesiems ją nufotografuoti iš arčiau pakilti specialiu saugiu keltuvu. Išraiškingųjų trijų mūzų – savotiško ne tik teatro, bet ir Vilniaus simbolio – vilniečiai ir miesto svečiai nematys iki atnaujinimo darbų pabaigos.

Inf.

40 Lietuvos kankinių šventovei

NIEKADA

Švento Jono parapijai 90

NENULEISK

100 kunigui Petru Ažubaliui

SPARNŲ

Nepriklausomai Lietuvai 100

POKYLIO BILIAI

platinami sekmadieniais po 10.30 v.r. Mišių Lietuvos kankinių parapijos salėje, taip pat galite užsisakyti pas Juliją Maksimavičienę tel. (905) 785-0431, el.paštu: jtumelis@gmail.com

\$60 suaugusiems, \$30 jaunuoliams (15-25 m.), \$20 moksleiviams (7-15 m.), vaikams iki 7 m. nemokamai.

Rugsėjo 28, penktadienį,

7 v.v. - Sodinsime Šimtmečio ąžuoliuką Šv. Jono lietuvių kapinių parke

7.30 v.v. - Atidarysime sukurtą parodą „Niekada nenuleisk sparnų“ Kanados lietuvių muziejuje-archyve

Rugsėjo 30, sekmadienį,

2.15 v.p.p. - Malda prie kun. Petro Ažubalio kapo, sukurtas skirtas kryžiaus šventinimas Kryžių kalnelyje

3 v.p.p. - Iškilmingos Mišios ir švenčiamas Sutvirtinimo sakramentas su Kauno arkivyskupu Lionginu Virbalu, SJ

5 v.v. - Šventinė programa ir pokylis Anapilio salėje
Bendroje programoje: choras „Balsas“ iš Montrealio, choras „Volungė“ iš Toronto, Toronto Prisikėlimo parapijos vaikų choras, Anapilio sodybos vaikų ir jaunimo choras „Gintarėliai“, Lietuvos kankinių parapijos choras, Toronto Merginų ansamblis, Toronto lietuvių jaunimo ansamblio „Gintaras“ šokėjai

Šventėje dalyvaus viešnios Edita Lansbergienė ir Snieguolė Kubiliūtė iš Biržų krašto muziejaus „Sėla“, kun. P. Ažubalio gimtinės

Adresas: 2185 Stavebank Rd., Mississauga

Neeilinė šimtamečių šventė

„Šimtamyliais batais ėjo Jūs likimas/Ir gyvybės žvaigždę nešė dangūs-/
Jūs po Dievo delnu esat gimę/Ir visiems mums Jūsų metai yra brangūs“

Mes taip dažnai gimtadienių proga esam linkę mūsų artimuosius sveikinti su linkėjimais – šimto metų, tačiau tik nedaugeliui pavyksta tokių palinkėjimų išsipildymo sulaukti. Rugsėjo 9, sekmadienį, Lietuvos kankinių parapijos Mišiose dėkojome Dievui ir nuoširdžiai pasveikinome bei pagerbėme savo gyvenimo šimtmetį švenčiančius Kristiną Žutautienę ir Zigmantą Dobilą.

Sukurtininkams buvo įteikti įreminti asmeniniai popiežiaus Pranciškaus Palaiminimo raštai. Jų akyse spindėjo džiaugsmas ir dangiška palaima. Su klebono Nerijaus paraginamais žodžiais: „Atsiremki į juos... nedejuokime, pasisemkime stiprybės“, – susimąstome. Žmogaus gyvenimas žemėje yra trumpas ir trapus. Pragyventi metai – nelyginant smiltys pabyra tarp pirštų, ir jų nesurinksi, ar žvakė – suliepsnoja ir išdega, kaip žiedas – pražysta ir nuvysta.

Neabejotina, kad mūsų mielų parapijiečių Kristinos ir Zigmanto gyvenimo tėkmėje tiek daug išdalinta širdies gerumo, švelnumo ir meilės. Kasdienybėje prireikę nemažai kantrybės, nuolankumo ir reikalingų Dievo

(Iš k.) Kleb. Nerijus Šmerauskas, jubilatai Zigmantas Dobilas, Kristina Žutautienė ir giminaitė Danutė Norkienė

malonių. Nugalėję vargus ir metų našą Jie stovėjo tiesūs ir laimingi. Metai išvagojo veiduose raukšles, bet širdys išliko jaunos. Tad atsiremki į Juos ir pasisemkime išminties. Pasimokykime, kaip mylėti šeimą, vaikus ir vaikaičius, Dievą ir Lietuvą. Nedejuokime, kai jų, šimtamečių, veiduose spinduliuoja vidinė stiprybė ir nuoširdus dėkingumas. Pasimokykime iš jų, kaip reikia dirbti, dalintis, mylėti, užjausti, kentėti ir melstis. Te šios neapčiuopiamos vertybės lieka kiekvieno iš

mūsų gyvenime.

Taip miela ir gera buvo visiems kartu susiburti tokios iškilios šventės proga. Pasivaishinome gausiomis Žutautų šeimos vaišėmis. Džiaugėmės katalikių moterų būrelio kruopščiai papuošta sale ir Janinos Gurklienės skaniai pagamintu maistu. Gėrėjomės skambiomis Jovitos ir Valdo atliekamomis lietuviškomis dainomis.

Janina Dzemionienė

S.Kuzmos skulptūra „Mūzų šventė“ virš Lietuvos valstybinio dramos teatro įėjimo

Sutton
Sutton West Realty Inc.
300-5415 Dundas St. W
Toronto, ON M9B 1B5

LINA TAYLOR
Sales Representative

Jeigu galvojate pirkti ar parduoti namą ar butą, skambinkite ir aš mielai jums padėsiu

Tel. 416-574-4717 (nešiojamas)
416-236-6000 (staigos)

Lina-Taylor@hotmail.com
www.suttonwestrealty.com

THE LABDARA LITHUANIAN FOUNDATION is searching for an
ADMINISTRATOR
to manage Labdara Lithuanian Nursing Home,
a 90-bed facility at 5 Resurrection Road, Etobicoke ON

RESPONSIBILITIES INCLUDE:

- Managing day-to-day operations of the long-term-care home in accordance with all applicable legislation including fiscal management, strategic planning, risk management/quality assurance and labour relations.
- Planning and implementation of the operating plan of the home with respect to the cultural significance of the home with a strong commitment to serving the community.
- The position may require the Administrator to be available outside of regular day working hours and on the weekend, as needed.
- Ability to prioritize and respond to evolving requirements in patient care, personnel issues and regulatory/legislative demands.
- Recruiting, hiring, supervising and motivating all staff to ensure effective team work for the highest level of care for the residents.
- Ensuring excellent communication with residents, staff, family, the Lithuanian community, CCAC, Ministry of Health & Long Term Care and LHIN.
- Reporting to the management company and ultimately the Board of Directors of Labdara Foundation, preparing monthly reports and attending monthly Board meetings.

QUALIFICATIONS

Adminstrator qualifications as per legislation of

Please respond by Thursday, October 11, 2018 with resume to the following email address: general@assuredcareconsulting.com inserting "Labdara Administrator" in the subject line. Please note only candidates selected for an interview will be contacted.

LABDAROS FONDO DIREKTORIŲ TARYBA ieško
ADMINISTRATORIAUS

"LABDAROS" LIETUVIŲ SLAUGOS NAMAMS
(5 Resurrection Road, Etobicoke, Ontario)

Siekiant pavyzdingos slaugos namų gyventojų priežiūros, administratorius yra atsakingas Labdaros fondo direktorių tarybai; už kasdieninę darbo eigą - "Labdaros"slaugos namų valdymo įstaigai. Tai yra pilno laiko darbas, prižiūrėti 90 vietų slaugos namus. Retkarčiais gali tekti dirbti vakarais arba savaitgaliais. Atlyginimas pagal sveikatos ministerijos nustatytas gaires.

DARBO APIMTIS:

- Vadovauti slaugos namams pagal Ontario provincijos įstatymų reikalavimus, įskaitant finansų valdymą, strateginį planavimą, rizikos ir darbo kokybės valdymą bei santykių tarp darbuotojų sprendimą;
- Darbo eigos planavimas, atsižvelgiant į išskirtinius lietuviškų slaugos namų poreikius bei tarnystę visuomenei;
- Sugebėjimas nustatyti prioritetus ir spręsti kintančius reikalavimus, pagal įstatymus derinant gyventojų priežiūros poreikius, darbuotojų reikmes;
- Samdyti, prižiūrėti ir skatinti visus darbuotojus, stengiantis, kad jie dirbtų vieningai ir nepriekaištingai, užtikrinant kuo geriausią gyventojų priežiūrą;
- Glaudūs ryšiai su gyventojais, jų šeimomis, darbuotojais, direktorių taryba, valdymo įstaiga, lietuvių visuomene, Ontario sveikatos ministerija bei jos pareigūnais ir LHIN;
- Ataskaitos Labdaros fondo direktorių tarybai ir "Labdaros" valdymo įstaigai bei Ontario sveikatos ministerijai ir LHIN.

KVALIFIKACIJOS:

(pagal Ontario įstatymo LTCHA 2007 reikalavimus):

- Kandidatai turi pristatyti policijos patikrinimo pažymą (Police Check) dėl darbo su lengvai pažeidžiamais asmenimis (Vulnerable Person

Prašymus ir CV siųsti iki 2018 m. spalio 11, ketvirtadienio, šiuo el.pašto adresu general@assuredcareconsulting.com, nurodant "Labdara Administrator" kaip objektą.

Pastaba: susisieksime tik su tais kandidatais, kuriems paskirtas pokalbis.

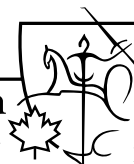
the LTCHA 2007:

- Current (last 3 months) police checks with VPS (Vulnerable Person Screening).
- Post-secondary degree (3 years minimum) or post-secondary diploma in health or social services (2 years minimum); and, successful completion of the Long Term Care Home Administration or Long Term Care Home Management Program.
- Three to five years managerial experience in the health or social services sector.
- Three to five years managerial experience in a unionized environment.
- Comprehensive knowledge of MOHLTC regulations as well as previous experience in health and safety compliance.
- Demonstrated ability to adhere to financial budgetary restrictions as per the current funding from the Ministry of Health and Long Term Care.
- Strong fiscal management skills.
- Excellent communication and interpersonal skills.
- Some knowledge and experience working with the Lithuanian community and ability to communicate in Lithuanian would be considered assets provided other qualifications are met.

COMPENSATION

- Competitive compensation package including company paid insured benefits plus pension
- Vacation negotiable

Kanados Lietuvių
Lithuanian Canadian
1 Resurrection Rd. Toronto ON M9A 5G1

Fondas
Foundation
Tel: 416-239-9889
klfondas@on.aibn.com

ŠVIETIMUI

Per KLB Fondas šiais metais paskyrė beveik
\$14,000

lietuviškam švietimui Kanadoje

Tapkime Kanados lietuvių fondo nariais!
Remkime lietuvių veiklą ir išlaikymą!
Prisiminkime mūsų fondą gyvybės draudimuose
bei savo testamentuose.

Įnašams išrašome pakvitavimus pajamų mokesčių sumažinimui

Pardavimui:

3 miegamųjų butas,

Mill Rd. Ir Burnhamthorpe
geram Etobicoke rajone

Kaina tik **\$429,900**

www.kulezahomes.com

JURGIS KULIEŠIUS M.Eng.,

Jerzy Kulesza
Sales Representative
Sutton West Realty Inc.,
kuleza@sympatico.ca

Tel. tiesiogiai:
416.568.1604

LEDAS
REFRIGERATION

Air Conditioning & Heating

Oro vėsinimo ir šildymo sistemų
PATIKRINIMAS • IŠVALYMAS • PAKEITIMAS

Skambinti **R. Jareckui**
Tel. **416-825-3328**

ROYAL LEPAGE

*Jei norite pirkti ar parduoti
namą, ar gauti informaciją,
prašau man paskambinti.
Prižadu mielai ir sąžiningai
patarnauti.*

Lina Kuliavas

Toronto, ON

416-762-8255, 416-616-1600 (cell)

email: lina@kuliavas.com

website: www.LinaKuliavas.com

MARGUTIS PARCELS

48 Hamptonbrook Dr., Toronto, ON, M9P 1A1

PARCELS TO LITHUANIA

For FREE pick up in your area call VIKTOR at
Tel. (416) 233-4601

For pick up in Wasaga call PETRAS at

Tel. (905) 383-1650

OR EMAIL to: pysanka.inc@gmail.com

Atminimo ženklas - simfonija

Rugsėjo 23-ąją buvo paminėta Lietuvos žydų genocido aukų atminties diena. Vienas iš žymiausių Lietuvos kompozitorių G. Kuprevičius specialiai šiai progai sukūrė 12 dalių kamerinę simfoniją "Po Dovydo žvaigžde". Kūrinyje skamba Haik Vantoura iššifruota antikinė hebrajų melodija bei specialiai šiai simfonijai poetės Violetos Palčinskaitės parašytos eilės. Koncerte dalyvavo ansambliai „Lietuvos Jeruzalė“ ir „Amerikos virtuožai“ bei solistas Rafailas Karpis (tenoras). Šiuo kūriniu "Vaidilos klasika" pradėjo trečiąjį koncertinį sezoną.

Inf.

TĖVIŠKĖS ŽIBURIAI

Siūlome spalvotą skaitmeninį
laikraštį el. paštu jo išleidimo dieną

